

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دستورالعمل زندگی

وصایا و نصائح

از معصومین (علیهم السلام)

و

بزرگان دین (رضوان اللہ تعالیٰ علیم)

موسسه فرهنگی هنری قدرولایت

فهرست مطالب

۵ ..... مقدمه

فصل اول

وصایای نبی اکرم ﷺ و اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ

۹	وصایای رسول اکرم ﷺ .....
۱۱	وصیتهای سه گانه رسول خدا ﷺ به علی ﷺ .....
۱۲	پیامبر ﷺ با دختر خود سخن می‌گوید .....
۱۳	آخرین وداع با یاران .....
۱۴	وصیت پیامبر ﷺ پیش از رحلت .....
۱۵	آخرین جمله پیامبر .....
۱۶	سفرارشای پیامبر ﷺ به علی ﷺ .....
۱۷	وصایای حضرات ائمه معصومین علیهم السلام .....
۱۷	عظیم‌ترین وصیت تاریخ .....
۱۹	وصیت امیر المؤمنین علی علیه السلام به فرزندش امام حسن مجتبی علیه السلام .....
۳۶	وصیت حضرت علی علیه السلام به فرزندش امام حسین علیه السلام .....
۳۹	وصیت علی علیه السلام به محمد حنیفه .....
۳۹	وصیت حضرت علی علیه السلام به کمیل بن زیاد .....
۴۴	وصیت حضرت علی علیه السلام به امام حسین علیه السلام در هنگام وفاتش .....
۴۶	وصیتنامه سرور و سالار شهیدان امام حسین علیه السلام .....
۴۷	گزیده‌ای از رساله حقوق امام سجاد علیه السلام .....
۵۲	وصیت امام باقر علیه السلام به فرزند خویش .....
۵۳	وصیت حضرت امام باقر علیه السلام به جابرین بزید جعفی .....
۵۶	وصیت حضرت امام صادق علیه السلام به عبدالله بن جندب .....
۶۳	نصایح حضرت امام صادق علیه السلام به ابی جعفر محمد بن عمان احوال .....
۶۷	وصیت حضرت امام صادق علیه السلام به شیعیان و یارانش .....
۷۰	نصایح حضرت امام صادق علیه السلام به عنوان بصری .....
۷۰	آنچه در مورد ریاضت نفس به تو سفارش می‌کنم .....

۷۱	آنچه در مورد حلم و بردباری به تو می‌دهم
۷۱	اما در زمینه علم و دانش .....

فصل دوم وصایای علماء و عارفان

۷۵	وصیت لقمان به فرزند خویش .....
۸۰	وصیت مفضل بن عمر به جماعت شیعه .....
۸۳	وصیت عالم ریانی سیدبن طاووس به فرزند خود .....
۱۱۱	نامه امام امت ﷺ به حجۃالاسلام احمد خمینی .....
۱۲۱	نامه حضرت امام ﷺ به حجۃالاسلام احمد خمینی .....
۱۲۸	نامه عرفانی امام خمینی ﷺ به عروس خویش .....
۱۴۱	وصیتنامه حضرت آیتالله العظمی گلپایگانی خطاب به ملت ایران .....
۱۴۴	فرازهایی از وصیتنامه الهی اخلاقی آیتالله العظمی مرعشی نجفی .....
۱۵۶	نامه به فرزند (وصیت استاد شهید آیتالله مرتضی مطهری) .....
۱۵۷	نامه به پدر .....
۱۵۸	نامه آخوند ملاحسینقلی همدانی .....
۱۶۱	دستورالعمل مرحوم مجلسی .....
۱۶۲	دستورالعمل میرزا جوادآقا ملکی تبریزی .....
۱۶۲	وصایای حاج شیخ حسنعلی اصفهانی (نخودکی) .....

فصل سوم شرح احوال علمایی که وصیت آنان نقل شده است

۱۶۷	کمیل بن زیاد .....
۱۶۸	مفضل بن عمر .....
۱۶۹	ابوالقاسم علی بن سعدالدین ابی ابراهیم موسی بن جعفر بن محمد طاووس .....
۱۷۰	آیةالله العظمی حاج آقا سید روحالله الموسوی خمینی .....
۱۷۲	آیتالله العظمی گلپایگانی .....
۱۷۳	آیتالله العظمی مرعشی نجفی .....
۱۷۴	استاد شهید آیتالله شیخ مرتضی مطهری .....
۱۷۵	آخوند ملاحسینقلی همدانی .....
۱۷۵	آیتالله ملام محمدباقر مجلسی .....
۱۷۶	حاج میرزا جواد آقا ملکی تبریزی .....
۱۷۷	آیتالله شیخ حسنعلی اصفهانی (نخودکی) .....
۱۷۹	منابع مورد استفاده .....

مقدمه

إِنَّ تَارِكُ فِيْكُمُ الشِّقَلَيْنَ، كِتَابَ اللَّهِ وَعِتْرَقِ

رسول خدا، ﷺ، در آخرین حج - حجهالوداع - با ادای جمله فوق، تکلیف امّت اسلامی را بعد از خود روشن فرمودند. کتاب خدا و عترت رسول الله آن حبل متین و عروةالوثقی بی است که تمسّک به آن، بشریّت را از شرگمراهیها و تباھیها و طواغیت رهانیده و به رشد و کمال - که ایمان به خداوند تبارک و تعالی و اطاعت اوامر اوست - می رساند. توصیه‌ها و وصیتها بی که در قرآن کریم و در لسان مبارک رسول خدا و ائمه معصومین علیهم السلام به مؤمنین و انسانهای خواهان هدایت و نجات از ظلمات شده، دستورالعمل زندگی و برنامه سعادت است. علماء و بزرگان دین نیز در همان راستا و برگرفته از همان روح و هدایت که در قرآن و عترت جاری است، به انحصار مختلف مثل وصیت به فرزندان خود و ملتها کوشیده‌اند تا آنچه موجب فلاح و سعادت انسانها می‌شود در دسترس آنان قرار دهند و چه زیباست که عارف عامل، سید بن طاووس علیهالرحمه، وصیت به فرزند خویش را «برنامه سعادت» نام می‌نهاد و امام امت، خمینی کبیر رضوانالله علیه، نام وصیت الهی - سیاسی را بروصیت کامل خود می‌نهاد.

این مؤسسه با اعتقاد به این که راه سعادت و نجات، اجرای دستورالعملهایی است که از سوی معصومین علیهم السلام و علماء دین رضوانالله علیهم صادر شده است، اقدام به جمع آوری آنها - در حد میسر - نموده است. وقتی دستورالملهای صادر شده از سوی بشر ضعیف و محدود در امور دنیایی، در اداره تشکیلات و سازمان اجتماعی

می تواند مؤثر باشد، دستورالعمل معصومین علیهم السلام که از منبع وحی اخذ می شود و یقیناً فاقد نقاط ضعف دستورالعملهای بشری است و دستورالعملهای علمای بزرگ دین که آنها هم به واسطه تهذیب نفوس خود و اطاعت اوامر و نواهی حق تعالی و پیروی از ائمه اطهار علیهم السلام دارای فرقان و نوری شده‌اند که راه را از چاه باز شناخته و بر اساس مقتضیات زمان، اصول سعادت و نجات را در وصیتهای خود فراراه انسانهای در معرض گمراهی قرار می‌دهند، چقدر در رشد و تعالی فردی و اجتماعی می‌تواند مؤثر باشد؟ به گمان ما، راه همان است که رسول خدا صلوات الله علیه و آله و سلم در آخرین حج فرمودند. جوانان ما در این برهه از زمان که وظیفه بسیار مهم و دشوار حفاظت از دستاوردهای عظیم الشأن و خون شهدای گرانقدر، یعنی انقلاب اسلامی را به عهده دارند، بسیار نیازمند تهذیب نفوس و تربیت درونی هستند تا بتوانند با رعایت انصباط اجتماعی، دامهای گسترده توسط شیاطین را کنار زده و در پیشگاه حق تعالی روسفید باشند. امید است این مجموعه در چنین مسیری مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به تذکر است که به دلیل نشر وصیت‌نامه الهی - سیاسی حضرت امام خمینی رهنگ و در دسترس بودن برای همگان، از درج آن در این مجموعه خودداری گردیده است. البته وصیت‌نامه الهی - سیاسی حضرت امام رهنگ نیز توسط این مؤسسه در گذشته تحت عنوان «صحیفه انقلاب اسلامی» منتشر گردیده است.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت